

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Kielcach

LKI.410.008.05.2016
P/16/070

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Kielcach
al. Tysiąclecia Państwa Polskiego 4, 25-520 Kielce
T +48 41 249 91 00, F +48 41 249 91 05
lki@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/16/070 – Przeciwdziałanie e-uzależnieniu dzieci i młodzieży.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2013 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach.
Kontrolerzy	1. Barbara Jaros, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKI/36/2016 z dnia 13 czerwca 2016 r. 2. Krzysztof Kopeć, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKI/37/2016 z dnia 13 czerwca 2016 r. (dowód: akta kontroli str. 1-4)
Jednostka kontrolowana	Stowarzyszenie Nadzieja Rodzinie w Kielcach (dalej: Stowarzyszenie), ul. Karczówkowska 36, 25-711 Kielce.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Ks. dr Andrzej Drapała, Prezes Zarządu Stowarzyszenia. (dowód: akta kontroli str. 5-6)

II. Ocena kontrolowanej działalności¹

Ocena ogólna

W kontrolowanym okresie Stowarzyszenie uzyskało dofinansowanie ze środków Funduszu Rozwiązywania Problemów Hazardowych² (dalej: FRPH) na realizację jednego z ośmiu (12,5%) zgłoszonych do realizacji w ramach ww. funduszu zadań dotyczących profilaktyki e-uzależnienia dzieci i młodzieży. W przypadku pięciu złożonych wniosków o dofinansowanie działania Stowarzyszenia okazały się nieskuteczne. Trzy wnioski zostały odrzucone w związku z nieuzyskaniem minimalnej wymaganej liczby punktów w trakcie oceny, jeden z uwagi na niezgodność planowanego przedsięwzięcia z treścią zadania konkursowego, jeden w związku z niespełnieniem wymogów określonych w regulaminie. Dwa wnioski złożone w 2016 roku, na dzień zakończenia czynności kontrolnych (30 czerwca 2016 r.), znajdowały się w trakcie oceny.

Jedynym zadaniem, na realizację którego w kontrolowanym okresie Stowarzyszenie uzyskało dofinansowanie ze środków FRPH (w wysokości 24 tys. zł), był projekt *Ciemna strona sieci – profilaktyka zagrożeń dzieci i młodzieży w Internecie*. Stowarzyszenie dysponowało wystarczającym potencjałem rzeczowym i osobowym do wykonywania ww. projektu. Realizacja zadania odbywała się zgodnie z warunkami określonymi w umowie, przy czym krąg adresatów prowadzonych działań profilaktycznych został zawężony do uczestników zajęć w Klubach Młodzieżowych *Wolna Strefa* i *Młoda Strefa* prowadzonych przez Stowarzyszenie. Zostały osiągnięte cele określone w umowie o dofinansowanie realizacji ww. zadania. Środki z dotacji zaewidencjonowane zostały w księgach rachunkowych zgodnie z umową zawartą z KBdPN, a ewidencja finansowo-księgowa prowadzona była zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości³ i odzwierciedlała

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen częściowych dotyczących działalności w badanym obszarze: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny częściowej według proponowanej skali byłoby niemożliwe lub nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, należy zastosować ocenę opisową.

² Środki rozdysponowywane przez Krajowe Biuro Do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii (dalej: KBdPN) w ramach programów Ministra Zdrowia, o jakich mowa w rozporządzeniu z dnia 16 grudnia 2010 r. w sprawie szczegółowych warunków uzyskiwania dofinansowania realizacji zadań z zakresu ochrony zdrowia, trybu składania wniosków oraz przekazywania środków z Funduszu Rozwiązywania Problemów Hazardowych (Dz. U. z 2011 r. Nr 6, poz. 27, ze zm.).

³ Dz. U. z 2013 r. poz. 330, ze zm.

poniesione wydatki na realizację umowy. Sprawozdania z realizacji zadania zostały sporządzone rzetelnie i terminowo.

W okresie objętym kontrolą Stowarzyszenie nie udzielało świadczeń w zakresie terapii e-uzależnienia dzieci i młodzieży.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Wysokość środków z FRPH na realizację programów Ministerstwa Zdrowia dotyczących rozwiązywania problemów wynikających z e-uzależnienia i prawidłowość ich wykorzystania

Opis stanu faktycznego

W okresie objętym kontrolą Stowarzyszenie wnioskowało o dofinansowanie realizacji następujących zadań w zakresie nadużywania/uzależnienia od mediów elektronicznych ze środków FRPH, przyznawanych przez KBdPN w ramach programów Ministra Zdrowia:

- *Ciemna strona sieci – profilaktyka zagrożeń dzieci i młodzieży w Internecie*, w ramach Programu III *Profilaktyka uzależnienia od hazardu lub innych uzależnień niestanowiących uzależnienia od substancji psychoaktywnych* (data złożenia wniosku: 18.08.2014 r., wnioskowana kwota dofinansowania: 32 tys. zł);
- *Profilaktyka zagrożeń związanych z nadużywaniem komputera i Internetu w szkole, domu oraz grupach rówieśniczych*, w ramach Programu III *Profilaktyka uzależnienia od hazardu lub innych uzależnień niestanowiących uzależnienia od substancji psychoaktywnych* (data złożenia wniosku: 27.11.2014 r., wnioskowana kwota dofinansowania: 231,7 tys. zł);
- *Zniewoleni czy wolni – uzależnienia behawioralne – znam, edukuję i pomagam*, w ramach Programu IV *Prowadzenie działalności informacyjno-edukacyjnej dotyczącej problematyki uzależnień od hazardu lub innych uzależnień behawioralnych* (data złożenia wniosku: 28.11.2014 r., wnioskowana kwota dofinansowania: 45,7 tys. zł);
- *W sieci zniewolenia – uzależnienia behawioralne*, w ramach Programu II *Prowadzenie działań ukierunkowanych na podnoszenie jakości programów profilaktycznych i terapeutycznych w zakresie uzależnień od hazardu lub innych uzależnień behawioralnych* (data złożenia wniosku: 28.11.2014 r., wnioskowana kwota dofinansowania: 22,5 tys. zł);
- *W sieci zniewolenia – uzależnienia behawioralne*, w ramach Programu II *Prowadzenie działań ukierunkowanych na podnoszenie jakości programów profilaktycznych i terapeutycznych w zakresie uzależnień od hazardu lub innych uzależnień behawioralnych* (data złożenia wniosku: 30.04.2015 r., wnioskowana kwota dofinansowania: 50,4 tys. zł);
- *Ciemna strona sieci – profilaktyka zagrożeń dzieci i młodzieży w Internecie. Edycja 2015*, w ramach Programu III *Prowadzenie działań z zakresu profilaktyki uzależnienia od hazardu lub innych uzależnień behawioralnych* (data złożenia wniosku: 30.04.2015 r., wnioskowana kwota dofinansowania: 68 tys. zł);
- *Ciemna strona sieci – profilaktyka zagrożeń dzieci i młodzieży w Internecie. Edycja 2016*, w ramach Programu III *Prowadzenie działań z zakresu profilaktyki uzależnienia od hazardu lub innych uzależnień behawioralnych* (data złożenia wniosku: 31.03.2016 r., wnioskowana kwota dofinansowania: 66,4 tys. zł);
- *Wolni od nałogu*, w ramach Programu II *Prowadzenie działań ukierunkowanych na podnoszenie jakości programów profilaktycznych i terapeutycznych w zakresie uzależnień od hazardu lub innych uzależnień behawioralnych* (data złożenia wniosku: 31.03.2016 r., wnioskowana kwota dofinansowania: 70 tys. zł).

Łączna kwota dofinansowania, na jaką opiewały złożone wnioski wynosiła 586,67 tys. zł. Stowarzyszenie uzyskało dofinansowanie w wysokości 24 tys. zł na realizację jednego z ww. zadań – *Ciemna strona sieci – profilaktyka zagrożeń dzieci i młodzieży w Internecie*.

(dowód: akta kontroli str. 60-63)

KBdPN nie informowało pisemnie wnioskodawcę o przyczynach odrzucenia wniosków o dofinansowanie realizacji zadań ze środków FRPH. Z informacji uzyskanych w Stowarzyszeniu, a bazujących na korespondencji mailowej z przedstawicielami KBdPN

wynikało, że trzy wnioski *Profilaktyka zagrożeń związanych z nadużywaniem komputera i Internetu w szkole, domu oraz grupach rówieśniczych, Zniewoleni czy wolni – uzależnienia behawioralne – znam, edukuję i pomagam* oraz *Ciemna strona sieci – profilaktyka zagrożeń dzieci i młodzieży w Internecie. Edycja 2015*, zostały odrzucone przez organizatora konkursu w związku z niezyskaniem minimalnej wymaganej liczby punktów w trakcie oceny merytorycznej. Przyczyną odrzucenia wniosku o realizację zadania *W sieci zniewolenia – uzależnienia behawioralne* zgłoszonego do realizacji w roku 2014 była jego niezgodność z treścią zadania konkursowego. Projekt *W sieci zniewolenia – uzależnienia behawioralne* złożony w roku 2015 został odrzucony z uwagi na niespełnienie wymogów określonych w regulaminie konkursu. Dwa zadania zgłoszone przez Stowarzyszenie do realizacji w 2016 r. *Ciemna strona sieci – profilaktyka zagrożeń dzieci i młodzieży w Internecie. Edycja 2016* oraz *Wolni od nałogu* na dzień zakończenia czynności kontrolnych (30 czerwca 2016 r.) znajdowały się w trakcie oceny merytorycznej.

Ww. projekty, które nie otrzymały wsparcia ze środków FRPH nie zostały zrealizowane. Jak wyjaśnił Prezes Stowarzyszenia, przyczyną zaniechania realizacji tych projektów był brak środków własnych na ten cel.

(dowód: akta kontroli str. 60-63, 241)

Całkowity koszt realizacji zadania *Ciemna strona sieci – profilaktyka zagrożeń dzieci i młodzieży w Internecie* określony we wniosku o dofinansowanie z dnia 14 sierpnia 2014 r. (data wpływu wniosku do KBdPN - 18.08.2014 r.) kształtował się na poziomie 34,78 tys. zł (w tym dofinansowanie 32 tys. zł, wkład własny 2,78 tys. zł). W umowie nr 109/H/B/14 o dofinansowanie realizacji ww. zadania zawartej w dniu 1 października 2014 r. z Ministrem Zdrowia reprezentowanym przez Dyrektora Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii określono, że kwota dotacji z FRPH wynosi 24 tys. zł (89,62%), natomiast wkład własny 2,78 tys. zł (10,38%).

W porównaniu do kategorii wydatków określonych we wniosku o dofinansowanie, w kosztorysie zawartym w umowie o dofinansowanie usunięta została kategoria wydatków dotycząca zakupu poczęstunku dla uczestników warsztatów (6,4 tys. zł) oraz zmniejszona o 400 zł kwota przewidywana na zakup nagród rzeczowych (we wniosku 1,5 tys. zł, przyznano dofinansowanie w wysokości 1,1 tys. zł). Z zachowanej w Stowarzyszeniu korespondencji mailowej wynikało, że ww. zmiany zostały dokonane w preliminarzu znajdującym się w systemie elektronicznym KBdPN.

Środki w ramach realizacji ww. zadania zostały przeznaczone na następujące działania i kategorie wydatków:

- wynagrodzenie prowadzących zajęcia edukacyjne i warsztatowe mające na celu uświadomienie młodym użytkownikom sieci komputerowej jakie zagrożenia czyhają w świecie wirtualnym, jak im zapobiegać i jak sobie z nimi radzić – 10,2 tys. zł,
- wynagrodzenie trenerów prowadzących warsztaty mające zachęcać do bezpiecznego, kulturalnego i efektywnego korzystania z Internetu – 10,2 tys. zł,
- wynagrodzenie koordynatora projektu – 750 zł,
- wynagrodzenie księgowej – 450 zł,
- zakup materiałów biurowych do prowadzenia warsztatów (kredki, flamastry, markery, kleje, papier, itp.) – 4 tys. zł,
- zakup nagród rzeczowych za udział w konkursie *Dziecko bezpieczne w świecie rzeczywistym i wirtualnym* – 1,1 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 19-44, 121-130, 143-152, 161-166)

W ramach realizacji zadania *Ciemna strona sieci – profilaktyka zagrożeń dzieci i młodzieży w Internecie* założono uświadomienie młodym użytkownikom sieci komputerowej w trakcie warsztatów zagrożeń czyhających w wirtualnym świecie oraz zachęcenie do bezpiecznego, kulturalnego i efektywnego korzystania z Internetu. Projekt ten skierowany został do wychowanków Klubów Młodzieżowych prowadzonych przez Stowarzyszenie: *Młoda Strefa* (klubowicze w wieku 7-16 lat) oraz *Wolna Strefa* (klubowicze w wieku 13-19 lat). Działaniami Stowarzyszenia w ramach realizowanego zadania zostało objętych 200 klubowiczów (po 25 osób z ośmiu klubów). Prezes Stowarzyszenia wyjaśnił: *Grupa docelowa dobrana została na podstawie wyników obserwacji kadry pedagogicznej zatrudnionej w klubach, w których odbywały się warsztaty oraz poprzez zgłoszenie chęci uczestnictwa samych*

zainteresowanych. Grupa docelowa zawężona była do beneficjentów Klubów Młodzieżowych albowiem ważne było dotarcie do osób najbardziej potrzebujących wsparcia, wykazujących cechy osobowościowe, które mogłyby wskazywać na potencjalne zagrożenie związane z uzależnieniem od Internetu. Znając młodzież i dzieci uczęszczające do Klubów kadra dotarła do tych najbardziej potrzebujących wsparcia w ramach projektu – stąd okrojona grupa docelowa.

Po zrealizowanych zajęciach i warsztatach uczestnicy wypełnili ankietę ewaluacyjną. Wyniki ankiety potwierdziły wzrost wiedzy na temat zasad bezpiecznego korzystania z Internetu.

(dowód: akta kontroli str. 19-33, 159, 171, 241)

Stowarzyszenie dysponowało odpowiednimi zasobami rzeczowymi i osobowymi niezbędnymi do prawidłowej realizacji zadania.

Zajęcia edukacyjne i warsztatowe w ramach zadania prowadziło sześciu instruktorów. Stowarzyszenie posiadało pełną dokumentację osobową dotyczącą realizatorów projektu *Ciemna strona sieci – profilaktyka zagrożeń dzieci i młodzieży w Internecie*. Wszyscy instruktorzy posiadali wykształcenie wyższe, dwóch na kierunku pedagogika opiekuńczo-wychowawcza, trzech na kierunku resocjalizacja i profilaktyka społeczna, jeden na kierunku pedagogika opiekuńcza z terapią pedagogiczną. Dwóch z instruktorów posiadało ponadto doktorat w zakresie pedagogiki. Wszyscy terapeuci posiadali doświadczenie w zakresie prowadzenia warsztatów profilaktycznych i ukończyli szkolenia w tym obszarze.

Warsztaty profilaktyczno-edukacyjne odbywały się w pomieszczeniach sześciu Klubów Młodzieżowych *Wolna Strefa* i *Młoda Strefa* zlokalizowanych w Kielcach oraz w dwóch lokalach klubowych w Kostomłotach i Podłężu. Wszystkie Kluby wyposażone były w sprzęt komputerowy, radiowo-telewizyjny i sportowy.

(dowód: akta kontroli str. 178-239, 243-244)

Poszczególne działania w zakresie zadania *Ciemna strona sieci – profilaktyka zagrożeń dzieci i młodzieży w Internecie* zrealizowane zostały zgodnie z harmonogramem stanowiącym załącznik do umowy o dofinansowanie zadania. Rekrutacja uczestników odbyła się w październiku 2014 r. Zajęcia edukacyjne i warsztatowe mające na celu uświadomienie młodym użytkownikom sieci komputerowej, jakie zagrożenia czyhają w świecie wirtualnym, jak im zapobiegać i jak sobie z nimi radzić odbyły się w październiku i listopadzie 2014 r. W okresie od listopada do grudnia 2014 r. przeprowadzono spotkania z trenerem zachęcające do bezpiecznego, kulturalnego i efektywnego korzystania z Internetu. W listopadzie 2014 r. odbył się konkurs dla klubowiczów *Dziecko bezpieczne w świecie rzeczywistym i wirtualnym* oraz opracowany został *Kodeks bezpiecznego poruszania się w Internecie*. W grudniu 2014 r. przeprowadzono ewaluację zajęć przy wykorzystaniu kwestionariusza ankiety określającej poziom wiedzy na temat zagrożeń występujących w sieci oraz znajomości zasad bezpiecznego korzystania z komputera i Internetu.

(dowód: akta kontroli str. 153-160, 167-173)

Ewidencja finansowo-księgowa dla realizowanego zadania prowadzona były zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości. Dla księgowania kosztów dotyczących ww. zadania wyodrębnione zostało konto księgowe 711-01 (*Dotacja Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, 01-109/H/B/14 – Realizacja działań profilaktyczno-edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży*), z rozwinięciem analitycznym 00 – *przekazanie środków*, 01 – *płace z narzutami*, 03 – *artykuły biurowe i papiernicze*, 20 – *materiały do prowadzenia zajęć, nagrody w konkursach*. Sposób księgowania odzwierciedlał wydatki poniesione na realizację umowy. Naliczony podatek VAT ujęty w fakturach nie stanowił podstawy obniżenia podatku należnego w rozliczeniach z urzędem skarbowym.

(dowód: akta kontroli str. 65-139)

Wszystkie sprawozdania z realizacji zadania *Ciemna strona sieci – profilaktyka zagrożeń dzieci i młodzieży w Internecie* zostały sporządzone rzetelnie i przesłane do KBdPN w systemie elektronicznym Trimtab w terminach określonych w umowie o dofinansowanie realizacji zadania. Po uzyskaniu akceptacji KBdPN ww. sprawozdania zostały wydrukowane (wydruk z systemu Trimtab), podpisane przez upoważnionych przedstawicieli Stowarzyszenia i przekazane w wersji papierowej do KBdPN.

(dowód: akta kontroli str. 143-160)

Sposób realizacji zadania *Ciemna strona sieci – profilaktyka zagrożeń dzieci i młodzieży w Internecie* nie był w kontrolowanym okresie przedmiotem kontroli ze strony przedstawicieli KBdPN.

(dowód: akta kontroli str. 140-142)

Środki dofinansowania z FRPH przekazane zgodnie z postanowieniami umowy na realizację zadania *Ciemna strona sieci – profilaktyka zagrożeń dzieci i młodzieży w Internecie* zostały wydatkowane w 100%.

(dowód: akta kontroli str. 120, 143-152)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

W kontrolowanym okresie Stowarzyszenie uzyskało dofinansowanie ze środków FRPH na realizację jednego z ośmiu zgłoszonych do realizacji zadań dotyczących profilaktyki e-uzależnień dzieci i młodzieży. Pięć wniosków o dofinansowanie zostało odrzuconych, a dwa złożone w 2016 r., na dzień zakończenia czynności kontrolnych (30 czerwca 2016 r.) znajdowały się w trakcie oceny.

Stowarzyszenie dysponowało wystarczającym potencjałem rzeczowym i osobowym do wykonywania zadania *Ciemna strona sieci – profilaktyka zagrożeń dzieci i młodzieży w Internecie*. Zadanie zostało zrealizowane prawidłowo. Środki z dotacji zostały wykorzystane w całości i zgodnie z przeznaczeniem.

2. Działalność edukacyjna i diagnostyczna związana z problemem e-uzależnienia

Opis stanu
faktycznego

Do celów Stowarzyszenia, zgodnie z postanowieniami statutu oraz wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego, zaliczono:

- a) ochronę i promocję zdrowia, a w szczególności:
 - przyczynianie się do głębszego poznania i zrozumienia problemów narkomanii oraz stworzenie na terenie województwa lobby na rzecz walki z narkomanią,
 - stworzenie na terenie województwa świętokrzyskiego kompleksowego systemu profilaktyki, leczenia i readaptacji skierowanego do osób i grup podwyższonego ryzyka oraz osób uzależnionych od środków uzależniających,
 - stworzenie i rozwinięcie działań zmierzających w kierunku anonimowej diagnostyki HIV i AIDS;
- b) przeciwdziałanie patologiom społecznym oraz działania na rzecz porządku i bezpieczeństwa publicznego;
- c) działanie na rzecz osób niepełnosprawnych;
- d) działania na rzecz nauki, edukacji, oświaty i wychowania;
- e) promocję zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy;
- f) promocję i organizację wolontariatu;
- g) działania na rzecz krajoznawstwa oraz wypoczynku dzieci i młodzieży;
- h) działania na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami;
- i) działalność na rzecz kultury, sztuki ochrony dóbr kultury i tradycji;
- j) działalność w zakresie integracji społecznej i ekonomii społecznej.

(dowód: akta kontroli str. 9, 12)

Zgodnie z postanowieniami statutu (§ 4) Stowarzyszenie realizowało swoje cele m.in. poprzez:

- prowadzenie i wspieranie punktów konsultacyjnych na terenie województwa świętokrzyskiego,
- prowadzenie i wspieranie leczenia ambulatoryjnego w postaci rodzinnych poradni profilaktyki i terapii uzależnień,
- udzielanie pomocy prawnej osobom uzależnionym i ich rodzinom,
- wspieranie i zapewnienie terapii dla osób współuzależnionych,
- tworzenie punktów konsultacyjnych ds. uzależnień w szkołach średnich i w środowiskach akademickich,

- współdziałanie w osiąganiu wysokiego poziomu wykształcenia specjalistów pracujących z uzależnionymi,
- prowadzenie działalności informacyjnej, edukacyjnej i wychowawczej w społecznościach lokalnych związanej z problemami uzależnienia, przemocy i innych patologii,
- organizowanie konferencji i cyklu szkoleń w zakresie przeciwdziałania problemom uzależnień, przemocy i innych patologii dla różnych odbiorców,
- współpracę z mediami mającą na celu promowanie życia bez środków uzależniających,
- działania na rzecz wypoczynku oraz wypełniania wolnego czasu dzieci i młodzieży.

(dowód: akta kontroli str. 13)

Stowarzyszenie posiadało na terenie województwa świętokrzyskiego 18 lokali/budynków (sześć w Kielcach, 12 rozmieszczonych na terenie województwa), w których odbywały się zajęcia Klubów Młodzieżowych *Wolna Strefa* i *Młoda Strefa*. Lokale te wykorzystywane były również do realizacji celów określonych w statucie, w tym m.in. do prowadzenia działalności informacyjnej, edukacyjnej i wychowawczej w społecznościach lokalnych związanej z problemami uzależnienia, przemocy i innych patologii. Wszystkie lokale i budynki będące w dyspozycji Stowarzyszenia posiadały pomieszczenia na sekcje zainteresowań, niezbędne zaplecze sanitarne, a także wyposażone były w sprzęt komputerowy, radiowo-telewizyjny, plastyczny i sportowy. W budynku przy ul. Karczówkowskiej 36 w Kielcach znajdowały się również pomieszczenia do prowadzenia terapii indywidualnej i grupowej.

(dowód: akta kontroli str. 243-244)

W okresie objętym kontrolą Stowarzyszenie zrealizowało zadanie profilaktyczne dofinansowane ze środków FRPH – *Ciemna strona sieci – profilaktyka zagrożeń dzieci i młodzieży w Internecie*, opisane szczegółowo w pkt 1 niniejszego wystąpienia.

W ramach prowadzonej w latach 2013-2016 (do 30 czerwca 2016 r.) działalności edukacyjno-informacyjnej realizowanej głównie w ramach Klubów Młodzieżowych *Wolna Strefa* i *Młoda Strefa* – jak wynika z wyjaśnień Prezesa, pracownicy Stowarzyszenia w okresie od 01 marca 2014 r. do 30 listopada 2014 r. przeprowadzili 78 warsztatów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży uczęszczających do ww. klubów. W warsztatach uczestniczyło 180 osób (po 30 osób w klubie). W trakcie realizacji warsztatów przeprowadzony został między innymi warsztat *Cyberprzestrzeń oraz inne uzależnienia*. Warsztaty zrealizowane zostały z wykorzystaniem dofinansowania w wysokości 6 tys. zł otrzymanego z Urzędu Miasta Kielce.

Ponadto od 15 października 2014 r. do 31 grudnia 2014 r. Stowarzyszenie zrealizowało projekt *Zanim będzie za późno*, skierowany do grupy 180 wychowanków Klubów *Wolna Strefa* i *Młoda Strefa* (w wieku 7-19 lat). Wśród zajęć przeprowadzonych w ramach projektu znalazły się m.in. warsztaty socjoterapeutyczne dotyczące uzależnienia i zagrożeń płynących z sieci. Zadanie dofinansowane zostało środkami dotacji wojewody świętokrzyskiego w wysokości 57,4 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 241, 246-248, 255)

W okresie objętym kontrolą Stowarzyszenie nie udzielało świadczeń w zakresie terapii e-uzależnień dzieci i młodzieży. Jak wynika z wyjaśnień Prezesa, do Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej funkcjonującego w ramach Stowarzyszenia w ww. okresie na terapię zgłosiło się siedem osób z rozpoznaniem z zakresu F.63⁴. Sześć osób były to osoby dorosłe. W przypadku jednego objętego terapią dziecka diagnoza dotyczyła innego schorzenia niż uzależnienie od mediów elektronicznych.

(dowód: akta kontroli str. 241-242, 245)

Na stronie internetowej Stowarzyszenia <http://stowarzyszenie.nadziejarodzinnie.org.pl/> zawarte zostały najważniejsze informacje o jednostce. Zakres informacji umieszczonych na stronie internetowej obejmował m.in.: informacje o realizowanych projektach i działaniach profilaktycznych, godzinach otwarcia oraz dane kontaktowe.

Na podstronie <http://profilaktyka.org.pl/> zamieszczona została oferta warsztatów profilaktycznych. Oferta obejmowała m.in. warsztat profilaktyczny *Cyberprzestrzeń – uzależnienie od komputera i Internetu*. Zgodnie z informacją zamieszczoną na stronie, do

⁴ Zaburzenia nawyków i popędów (impulsów).

celów ww. warsztatu zaliczono m.in. zdobycie podstawowej wiedzy z zakresu mechanizmów uzależnienia od komputera i Internetu oraz zdobycie wiedzy na temat różnych form pomocy dla osób uzależnionych od komputera i Internetu.

(dowód: akta kontroli str. 174-177)

Z wyjaśnień Prezesa Stowarzyszenia wynika, że widzi on potrzebę prowadzenia szerszych działań w zakresie profilaktyki/terapii e-uzależnień. Jako największy problem w tym względzie Prezes wskazał ograniczenia wynikające z braków środków finansowych niezbędnych do finansowania zatrudnienia profesjonalistów prowadzących warsztaty dla młodzieży.

(dowód: akta kontroli str. 241)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Stowarzyszenie dysponowało wystarczającym potencjałem rzeczowym i osobowym do wykonywania działalności profilaktyki e-uzależnień dzieci i młodzieży. Działalność profilaktyczna w tym zakresie prowadzona była głównie w ramach działalności Klubów Młodzieżowych *Wolna Strefa* i *Młoda Strefa* funkcjonujących w ramach Stowarzyszenia.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁵ kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach.

Kielce, dnia 12 lipca 2016 r.

Kontroler
Krzysztof Kopeć
specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Kielcach
Dyrektor
Grzegorz Walendzik

.....
podpis

⁵ Dz. U. z 2015 r. poz. 1096, ze zm.